

Karakterer i offentlige og private videregående skoler

Rapporten viser at private videregående skoler har et større avvik mellom eksamens- og standpunktkarakterer enn offentlige skoler, men dette gjelder ikke for alle private skoler. Det er ingen systematiske forskjeller i hvordan lærerne arbeider og forholder seg til rutiner og retningslinjer. Dette forklarer dermed ikke avviket.

RAPPORT | SIST ENDRET: 04.09.2014

Tittel:

Karakterer i offentlige og private videregående skoler

Rapporten:

Last ned rapporten hos NIFU (PDF)

Forfatter:

Elisabeth Hovedhaugen, Idunn Seland, Berit Lødding, Tine S. Prøitz og Nils Vibe

ISBN:

978-82-327-0011-0 (Nettutgave)

Utgiver:

NIFU

År:

2014

Analyser av karakterer for fire skoleår (2009–2013) viser at det er større avvik mellom standpunkt- og eksamenskarakter i private skoler enn i offentlige, men dette gjelder ikke alle private skoler. De private allmenne skolene, dvs. skoler som tilbyr studieforberedende programmer og der flere av skolene ble godkjent på grunnlag av Friskoleloven før omlegging til ny privatskolelov i 2005, har et noe større avvik mellom standpunktkarakter og eksamenskarakter enn offentlige og andre private videregående skoler.

Det som har størst betydning for hvor stort avviket er, er elevens standpunktkarakter. Elever med 5 og 6 i standpunkt har større risiko for å få en lavere karakter til eksamen, mens elever med 1 og 2 har større sannsynlighet for å få bedre karakter til eksamen. Kjønn, type programområde, opptakskrav og skolestørrelse påvirker også avviket, og små skoler har generelt noe større avvik enn større skoler.

Rutiner og retningslinjer til grunn for vurdering

Det er ikke observert systematiske forskjeller mellom offentlige og private skoler i hvordan rutiner og praksiser brukes i arbeidet med undervisvurdering og standpunktkarakter. Dette forklarer dermed ikke hvorfor noen skoler har større avvik mellom eksamens- og standpunktkarakter enn andre.

Analysene viser at lærerne legger et mangfold av rutiner til grunn når de arbeider med undervisvurdering og standpunktkarakter. Det er ingen systematiske forskjeller mellom offentlige og private skoler i hvordan lærerne arbeider og forholder seg til rutiner og retningslinjer. Det er derimot stor variasjon mellom enkeltskoler og innenfor de enkelte skolene.

Faglige forskjeller i praksiser og rutiner

Uavhengig av om læreren jobber i privat eller offentlig skole er det derimot forskjeller i rutiner og praksiser mellom faggruppene matematikklærere og norsklærere. Disse forskjellene er også kjent fra tidligere forskning. Hovedtendensen er at matematikklærerne ofte følger en aritmetisk tilnærming til vurdering når de skal fastsette karakterer. Det kan bety at de for eksempel gir poeng for riktig svar. Norsklærerne forholder seg analytisk til vurderingen av elevbesvarelser, noe som innebærer en kvalitativ vurdering av elevens måloppnåelse. Mer enn halvparten av lærerne i undersøkelsen har sensorerfaring og mener dette er nyttig for egen og kollegers vurderingspraksis.